

KENMERKENFICHE dyscalculie

Problematiek

:

Dyscalculie

Definitie

:

Dyscalculie is een ernstige en hardnekkige leerstoornis die wordt gekenmerkt door opvallende en blijvende moeilijkheden met rekenen en wiskunde op vlak van automatiseren (geheugendyscalculie), vaardigheden en technieken (procedurele dyscalculie) en/of problemen met visuo-spatiële deeltaken van het rekenen (visuo-motorische dyscalculie).

Mogelijke sterktes van een leerling met dyscalculie

- Sterk in andere vakgebieden dan rekenen.
- Creatief in het bedenken van eigen oplossingsmanieren.
- Doorzettingsvermogen.
- Mondeling soms sterker dan schriftelijk.
- Empathisch en gevoelig.
- Praktisch ingesteld.

Mogelijke struikelblokken van een leerling met dyscalculie

- Moeite met automatiseren van sommen.
- Problemen met getalbegrip en plaatswaarde.
- Tafels en hoofdrekenen blijven lastig.
- Verwisselen of omkeren van cijfers.
- Zwakker korter termijn geheugen.
- Moeite met volgorde van rekenstappen.
- Lang op vingers tellen.
- Moeite met plannen tijdsbesef.
- Impulsieve, weinig doordachte aanpak.
- Faalangst en emotionele problemen.
- Lager werktempo.

Moeilijkheden bij verschillende vakken

- Wiskunde
- Klokkijken
- Ruimtelijk inzicht (bv. lego)
- Geschiedenis: moeite met jaartallen en chronologie
- Aardrijkskunde: problemen met schaal, lengte- en breedtegraden, kaartlezen
- Wetenschappen: formules en berekeningen
- Recepten lezen
- Strategiespelletjes (zoals vier op een rij)

Do's

- Controleer basisvaardigheden.
- Bouw leerstof zeer geleidelijk op.
- Veel herhalen.
- Extra (verlengde) instructie geven.
- Werk concreet en visueel.
- Gebruik spelmateriaal en concreet materiaal.
- Geef meer tijd (of laat ze vroeger beginnen) en minder opgaven.
- Sta kladpapier (voor tussenstappen) en rekenmachine toe.
- Geef fiches met formules en tafels.
- Leer oplossingsschema's gebruiken.
- Geef complimenten voor inzet.
- Splits taken in kleine stappen.
- Stuur de aandacht van de leerling in de goede richting (bv. Moet je de omtrek of de oppervlakte berekenen?).
- Laat hardop redeneren.
- Neem eventueel mondelinge toetsen af.

Dont's

- Te snel doorgaan na een klein succes.
- Basisstrategieën direct verbieden (zoals vingers tellen).
- Eisen dat de leerling alle berekeningen uit het hoofd maakt en fouten daarbij doorrekenen.
- Alleen focussen op hoeveelheid werk.
- De oefeningen die in de klas niet gemaakt werden, als extra huiswerk meegeven.
- Geen extra tijd geven.
- Fouten zien als onwil of gebrek aan inzet.
- Druk verhogen zonder ondersteuning.
- Onverwacht aan het bord oefeningen laten maken.

Extra bronnen

- <https://eureka.eu/wat-is-dyscalculie/> | Eureka geeft informatie over leerstoornissen zoals dyscalculie, biedt diagnostiek, onderwijs, opleidingen, online oefeningen en methodieken om dyscalculie te begrijpen en aan te pakken.
- <https://www.dyscalculie.org/> | Biedt algemene informatie over dyscalculie, achtergrondartikelen en een forum met ervaringen van anderen over de stoornis.
- <https://www.sig-net.be/nl/home> | Organisatie met opleidingen en webinars over dyscalculie voor leerkrachten en zorgprofessionals.
- <https://www.sprankel.be/en/ik-ben-een-leerkracht/dyscalculie> | Organisatie met praktische uitleg over dyscalculie, kenmerken per leeftijd en redelijke aanpassingen op school.
- <https://vvl.be/> | Vlaamse beroepsvereniging met informatie en documentatie per stoornis inclusief dyscalculie.